

รายงานสภาพตลาดโทรคมนาคม

ไตรมาสที่ 3 ปี 2556

ส่วนงานพัฒนากฎกติกาการส่งเสริมการแข่งขัน

กลุ่มงานวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม

สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์

และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (กสทช.)

สารบัญ

	หน้า
ตลาดค้าปลีกบริการ	5
ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในประเทศ	5
ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ	7
ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	13
ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	14
ตลาดค้าส่งบริการ	17
การใช้โครงข่าย (Access)	17
การเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection)	18
บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์	19

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ เทียบกับไตรมาสก่อนหน้าและไตรมาสเดียวกันของปีก่อน
2	จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เทียบกับไตรมาสก่อนหน้าและไตรมาสเดียวกันของปีก่อน
3	จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เทียบกับไตรมาสก่อนหน้าและไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

สารบัญรูป

รูปที่	หน้า
1 จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่	5
2 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์ประจำที่	6
3 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์ประจำที่	6
4 โครงสร้างตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	8
5 จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	9
6 อัตราส่วนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ต่อจำนวนประชากร	9
7 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่	9
8 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่	9
9 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท Prepaid	10
10 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท Prepaid	10
11 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท Postpaid	10
12 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท Postpaid	10
13 รายรับเฉลี่ยต่อเดือนต่อเลขหมายของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่	11
14 สัดส่วนรายได้จากบริการเสียง บริการที่มีค่าใช้จ่าย และบริการอื่นๆ ของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่	11
15 จำนวนผู้ย้ายเข้าสุทธิ แยกตามผู้มีสิทธิในโครงข่ายบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่	12
16 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ณ สิ้นปี 2555	13
17 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	13
18 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	14
19 ส่วนแบ่งตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	15
20 ค่า HHI ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	15
21 รายรับเฉลี่ยต่อเดือนต่อผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	15
22 ราคาต่อกิโลบิตต่อวินาทีของบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	15
23 อัตราส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง คิดเป็นร้อยละของประชากร	16
24 อัตราส่วนครัวเรือนที่ใช้อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง คิดเป็นร้อยละของครัวเรือนทั่วประเทศ	16
25 อัตราการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านโทรศัพท์ประจำที่ คิดเป็นร้อยละของจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้โทรศัพท์ประจำที่	16
26 ส่วนแบ่งตลาดค่าตอบแทนการใช้โครงข่าย	17
27 สัดส่วนรายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่าย	18
28 สัดส่วนรายจ่ายจากการเชื่อมต่อโครงข่าย	18
29 สัดส่วนแบนด์วิดท์การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตภายในประเทศ (NIX)	20
30 สัดส่วนแบนด์วิดท์การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (IIG)	20

รายงานสภาพตลาดโทรคมนาคม ไตรมาสที่ 3 ปี 2556

การติดตามสภาพการแข่งขันในตลาดโทรคมนาคมของสำนักงาน กสทช. จะพิจารณาแยกเป็นรายตลาดตามประกาศ กทช. เรื่อง นิยามของตลาดและขอบเขตตลาดโทรคมนาคมที่เกี่ยวข้อง พ.ศ. 2551 ซึ่งสำนักงานฯ จัดทำรายงานสภาพการแข่งขันภายใต้ข้อจำกัดของข้อมูล จึง อาศัยหลักการ Best Information Available และสามารถนำเสนอผลการวิเคราะห์สภาพการแข่งขันได้สำหรับตลาดต่อไปนี้

1. ตลาดค้าปลีกบริการ

- 1.1 ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในประเทศ
- 1.2 ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ
- 1.3 ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ
- 1.4 ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

2. ตลาดค้าส่งบริการ จะนำเสนอข้อมูลการใช้โครงข่าย (Access) การเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection) และบริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ (Internet Gateway)

ทั้งนี้ ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ทั้งหมดมาจากการเก็บรวบรวมของ ศูนย์ข้อมูลและวิจัยเศรษฐกิจโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช. ยกเว้นข้อมูลบางส่วนที่มีที่มาจากอื่น ๆ ตามที่หมายเหตุไว้ และการคำนวณต่างๆ จัดทำโดยส่วนงานพัฒนาปฏิบัติการส่งเสริมการแข่งขัน กลุ่มงานวิชาการและจัดการทรัพยากรโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

การวิเคราะห์สภาพการแข่งขัน

การวิเคราะห์ระดับการแข่งขันในรายงานฉบับนี้ จะยึดหลักตามข้อ 7 (1) ของประกาศ กทช. เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณากำหนดผู้มีอำนาจเหนือตลาดในกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. 2552 ซึ่งกำหนดให้ใช้การวัดค่าดัชนี Herfindhal-Hirschman Index (HHI) โดยนำตัวเลขที่แสดงอัตราส่วนร้อยละของส่วนแบ่งตลาดของผู้รับใบอนุญาตแต่ละรายมายกกำลังสองแล้วบวกกัน เพื่อหาระดับการกระจุกตัวของตลาด ซึ่งมีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้

1. หากค่า HHI ต่ำกว่า 1,000 ถือว่าตลาดมีการกระจุกตัวน้อยหรือไม่มีการกระจุกตัว ตลาดมีการแข่งขันสูง
2. หากค่า HHI มีค่าระหว่าง 1,000 ถึง 1,800 ถือว่าตลาดมีการกระจุกตัวปานกลาง ตลาดมีการแข่งขันปานกลาง
3. หากค่า HHI มีค่ามากกว่า 1,800 ถือว่าตลาดมีการกระจุกตัวสูง ตลาดมีการแข่งขันต่ำ

ตลาดค้าปลีกบริการ

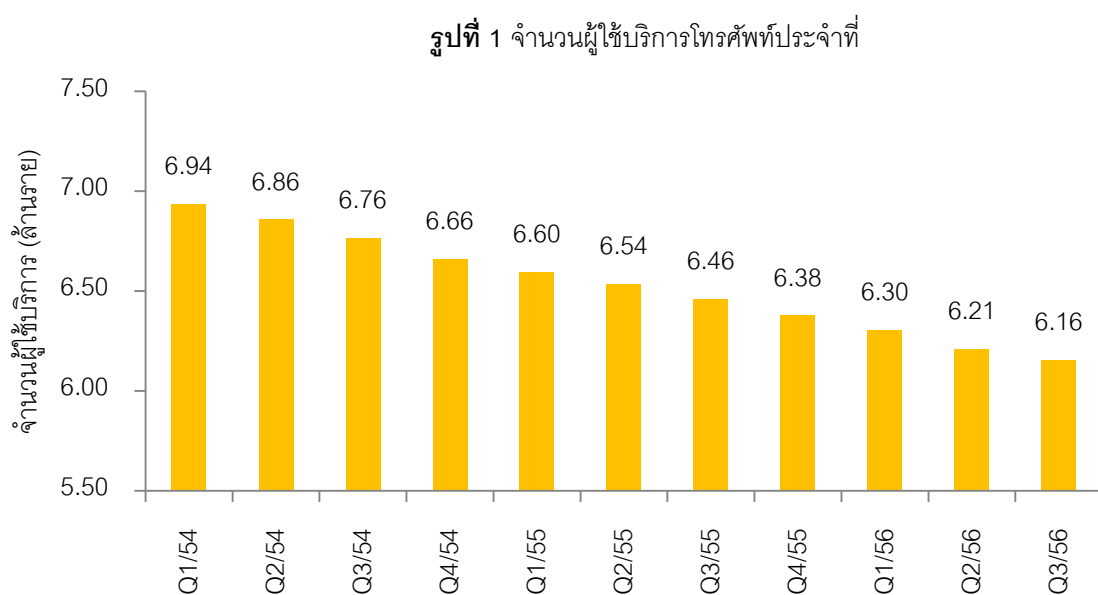
ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในประเทศ

โครงสร้างตลาด

ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในประเทศมีผู้ให้บริการ 3 ราย ได้แก่ (1) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) (2) บริษัท ทูร์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TRUE) (3) บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (TT&T)

จำนวนผู้ใช้บริการ

ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 มีจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ภายในประเทศ 6,155,423 ราย ซึ่งลดลงจากไตรมาสก่อนหน้า ร้อยละ 0.9 และลดลงจากไตรมาสเดียวกัน ของปีก่อน ร้อยละ 4.7 โดยสามารถ จำแนกผู้ลงทะเบียนตามพื้นที่เป็นเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล 3,337,566 ราย และส่วนภูมิภาค 2,817,857 ราย (ดูรูปที่ 1 และตารางที่ 1)

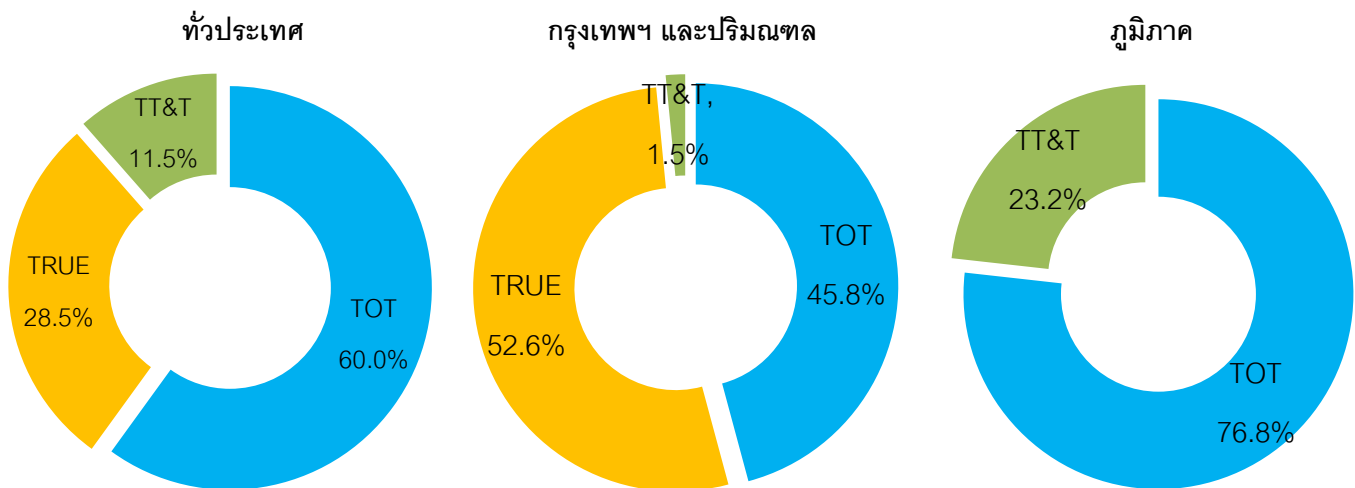

ตารางที่ 1 จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์ประจำที่ เทียบกับไตรมาสก่อนหน้าและไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

จำนวนผู้ใช้บริการ	Q3/2556	Q3/2555		Q2/2556	
		จำนวนผู้ใช้บริการ	Y-o-Y (%)	จำนวนผู้ใช้บริการ	Q-o-Q (%)
ทั้งหมด	6,155,423	6,458,278	-4.7	6,209,527	-0.9
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	3,337,566	3,423,118	-2.5	3,232,906	3.2
ส่วนภูมิภาค	2,817,857	3,035,160	-7.2	2,976,666	-5.3

ส่วนแบ่งตลาด

ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 หากพิจารณาตลาดรวมทั้งประเทศ TOT มีส่วนแบ่งร้อยละ 60.0 TRUE มีส่วนแบ่งร้อยละ 28.5 และ TT&T มีส่วนแบ่งร้อยละ 11.5 และหากพิจารณาตามเขตพื้นที่ให้บริการ ในเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล TRUE มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 52.6 TOT ร้อยละ 45.8 และ TT&T ร้อยละ 1.5 ส่วนในพื้นที่ส่วนภูมิภาค TOT มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 73.4 TT&T ร้อยละ 23.2 และ TRUE ร้อยละ 4.6 (รูปที่ 2)

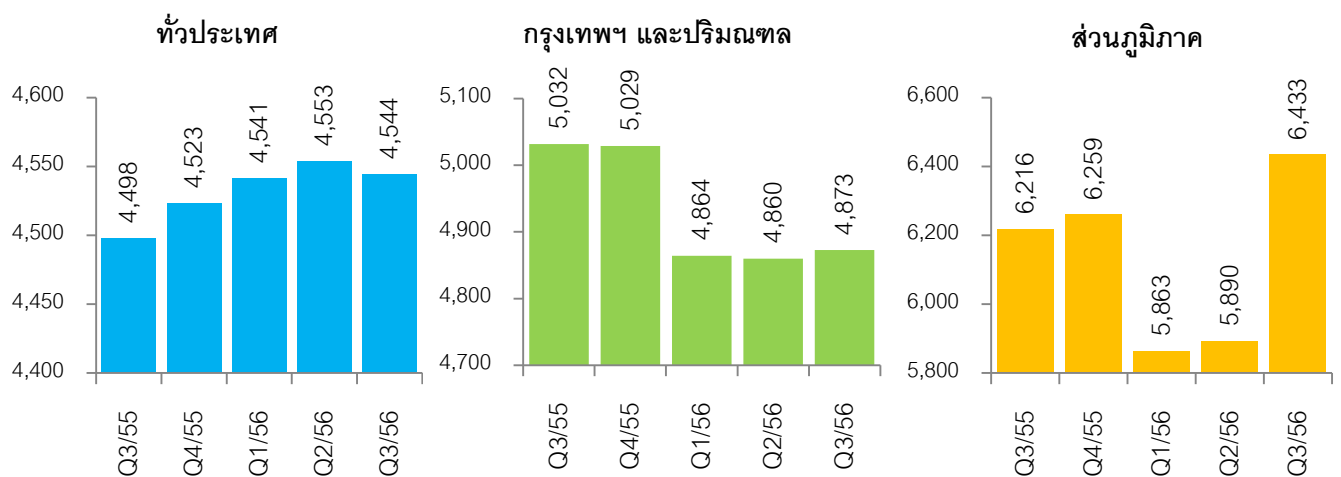

รูปที่ 2 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์ประจำที่

ระดับการแข่งขัน

จากส่วนแบ่งตลาดข้างต้น สามารถคำนวณค่า HHI สำหรับทั้งประเทศได้ 4,544 จุด หากพิจารณาแยกตามพื้นที่ให้บริการจะพบว่าเขตกรุงเทพฯ และปริมณฑล คำนวณค่า HHI ได้ 4,873 จุด และส่วนภูมิภาคคำนวณค่า HHI ได้ 6,433 จุด (รูปที่ 3)

รูปที่ 3 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์ประจำที่

โทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศ

โครงสร้างตลาด

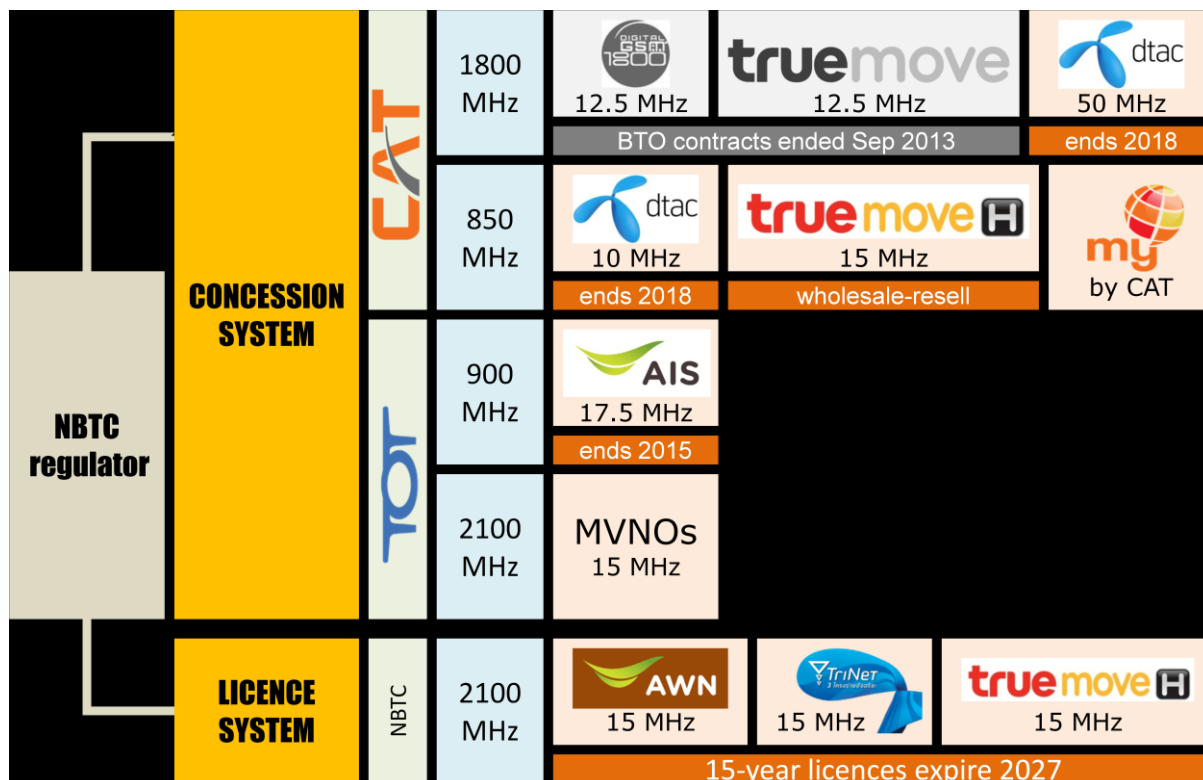
จากการที่สำนักงาน กสทช. ได้จัดให้มีการประมูลใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่สำหรับกิจการโทรคมนาคมเคลื่อนที่สากล ย่าน 2100 MHz เมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2555 ทำให้มีผู้รับใบอนุญาตรายใหม่ 3 ราย และผู้รับใบอนุญาตรายใหม่ทั้ง 3 รายได้เริ่มเปิดให้บริการบนคลื่นความถี่ 2100 MHz ในช่วงปลายไตรมาส ที่ 2 ปี 2556 ทำให้โครงสร้างตลาดเปลี่ยนแปลงไป โดยตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ภายในประเทศปัจจุบันประกอบไปด้วยผู้ให้บริการ 2 กลุ่ม ดังนี้ (รูปที่ 4)

กลุ่มที่ 1) ผู้มีสิทธิในโครงข่าย (Mobile Network Operators – MNOs) มีจำนวน 9 ราย คือ

- (1) บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) เป็นผู้ได้รับสัมปทานจาก บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ให้บริการบนคลื่น 900 MHz จำนวน 17.5 MHz ซึ่งสัญญาสัมปทานจะสิ้นสุดในปี 2558
- (2) บริษัท โทเทิล แอควาเซล คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) เป็นผู้ได้รับสัมปทานจากบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT) ให้บริการบนคลื่น 850 MHz จำนวน 10 MHz และคลื่น 1800 MHz จำนวน 50 MHz ซึ่งสัญญาสัมปทานทั้ง 2 ฉบับจะสิ้นสุดในปี 2561
- (3) บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด (DPC) เป็นบริษัทในเครือ AIS และได้รับสัมปทานจาก CAT ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท Postpaid ภายใต้แบรนด์ GSM1800 ซึ่งสัญญาสัมปทานจะสิ้นสุดในเดือนกันยายน ปี 2556
- (4) บริษัท ทรูมูฟ จำกัด (True Move หรือ TMV) เป็นบริษัทในเครือ True และเป็นผู้ได้รับสัมปทานจาก CAT ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่บนคลื่น 1800 MHz จำนวน 12.5 MHz ซึ่งสัญญาสัมปทานจะสิ้นสุดในเดือนกันยายน ปี 2556
- (5) บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT) เป็นผู้ให้สัมปทานคลื่น 850 MHz และ 1800 MHz แก่ผู้ประกอบการรายอื่น และให้บริการบนคลื่น 850 MHz ภายใต้แบรนด์ของตนเองคือ my by CAT
- (6) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) เป็นผู้ให้สัมปทานคลื่น 900 MHz กับ AIS และมีคลื่น 2100 MHz ซึ่งให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านผู้เช่าใช้โครงข่ายเสมือน (MVNOs) ภายใต้แบรนด์ TOT3G
- (7) บริษัท แอดวานซ์ ไวร์เลส เน็ทเวอร์ค จำกัด (AWN) เป็นบริษัทในเครือ AIS ที่ได้รับใบอนุญาตจากสำนักงาน กสทช. ให้บริการบนคลื่น 2100 MHz จำนวน 15 MHz และได้เปิดให้บริการ 3G ภายใต้แบรนด์ AIS
- (8) บริษัท ดีแทค ไตรเน็ต จำกัด (DTAC Trinet หรือ DTN) เป็นบริษัทในเครือ DTAC ที่ได้รับใบอนุญาตให้บริการบนคลื่น 2100 MHz จำนวน 15 MHz และได้เปิดให้บริการ 3G ภายใต้แบรนด์ DTAC (TriNet)

(9) บริษัท เรย์ล ฟิวเจอร์ จำกัด (RF) เป็นบริษัทในเครือ True ที่ได้รับใบอนุญาตให้บริการบนคลื่น 2100 MHz จำนวน 15 MHz ภายใต้แบรนด์ True Move H

กลุ่มที่ 2) ผู้เช่าใช้โครงข่ายเสมือน (Mobile Virtual Network Operators - MVNOs) ซึ่งประกอบด้วย (1) ผู้ประกอบการรายย่อย ที่ให้บริการร่วมกับ TOT3G และ (2) บริษัท เรย์ลฟิวเจอร์ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทในเครือ True ให้บริการแบรนด์ True Move H ภายใต้รูปแบบการเป็นตัวแทนขายส่งขายต่อ (wholesale-resell) จากบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT) โดยใช้คลื่น 850 MHz จำนวน 15 MHz

รูปที่ 4 โครงสร้างตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่

หมายเหตุ: ในการนำเสนอข้อมูลของบริษัทในเครือเดียวกัน รายงานฉบับนี้จะนำเสนอข้อมูลแยกเป็นรายบริษัทตามแต่ที่ผู้ประกอบการรายงานมา กล่าวคือ ผู้เล่นในตลาดจะประกอบด้วย (1) AIS (2) AWN (3) DPC (4) DTAC (ซึ่งรวมข้อมูลผู้ใช้บริการ DTAC Network อยู่ด้วย) (5) True Move (6) True Move H (ซึ่งรวมข้อมูลของทั้งบริษัท เรย์ลฟิวเจอร์ จำกัด และบริษัท เรย์ล ฟิวเจอร์ จำกัด) (7) CAT (my by CAT) และ (8) TOT (TOT3G)

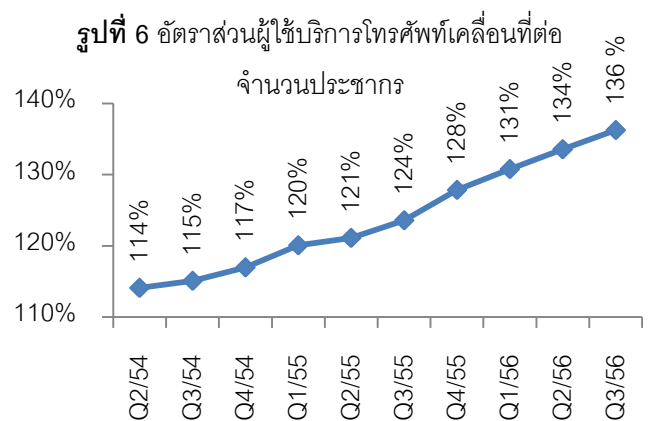
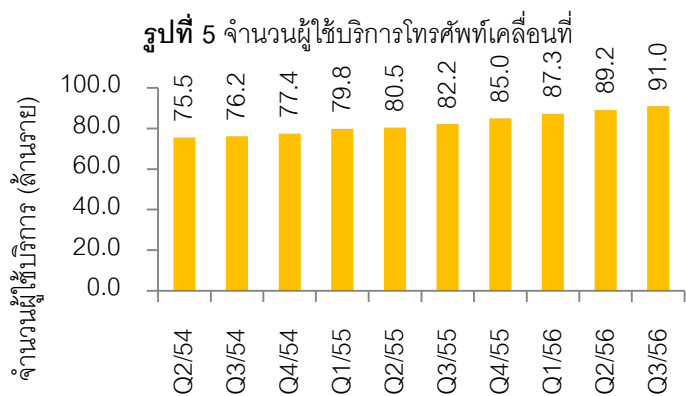
จำนวนผู้ใช้บริการ

ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 มีผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ 90,967,628 ราย เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 2.0 และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนร้อยละ 10.7 ในจำนวนนี้ แบ่งเป็นผู้ใช้บริการ ประเภท Prepaid จำนวน

79,675,595 รายหรือร้อยละ 87.59 และผู้ใช้บริการประเภท Postpaid จำนวน 11,292,033 รายหรือร้อยละ 12.41 (ตารางที่ 2 และรูปที่ 5) และจำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่คิดเป็นร้อยละ 134 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ (รูปที่ 6)

ตารางที่ 2 จำนวนผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ เทียบกับไตรมาสก่อนหน้าและไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

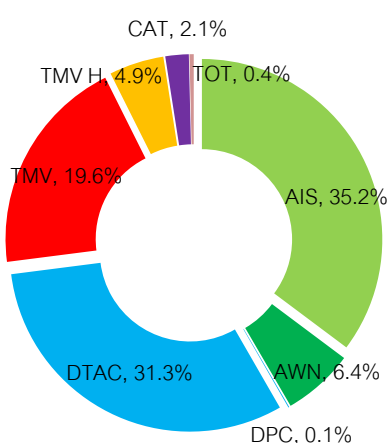
จำนวนผู้ใช้บริการ	Q3/2556	Q3/2555		Q2/2556	
		จำนวนผู้ใช้บริการ	Y-o-Y (%)	จำนวนผู้ใช้บริการ	Q-o-Q (%)
ผู้ใช้บริการทั้งหมด	90,967,628	82,163,483	10.7	89,164,793	2.0
ประเภท prepaid	79,675,595	72,986,083	9.2	78,465,911	1.5
ประเภท postpaid	11,292,033	9,177,400	23.0	10,698,882	5.5

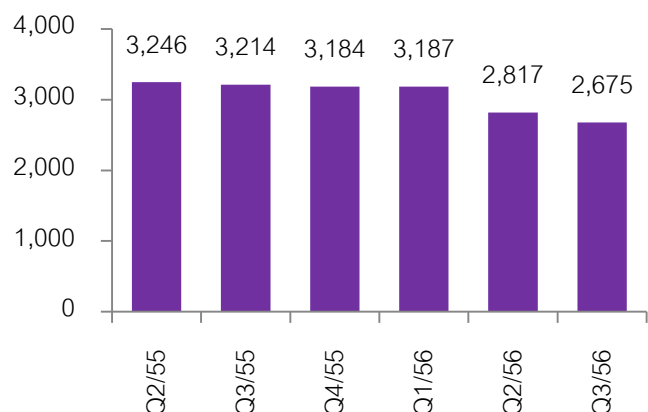
ส่วนแบ่งตลาดและระดับการแข่งขัน

ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 AIS มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุดอยู่ที่ร้อยละ 35.2 รองลงมาคือ DTAC มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 31.3 ตามมาด้วย True Move มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 19.6 AWN มีส่วนแบ่งร้อยละ 6.4 และ True Move H มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 4.9 ส่วน CAT TOT และ DPC มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 2.1, 0.4 และ 0.1 ตามลำดับ (รูปที่ 7) ส่วนดัชนี HHI ไตรมาสนี้มีค่า 2,675 (รูปที่ 8)

รูปที่ 7 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

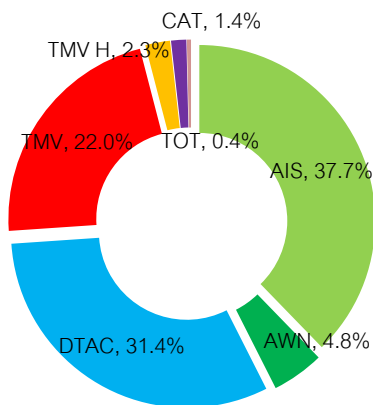
รูปที่ 8 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

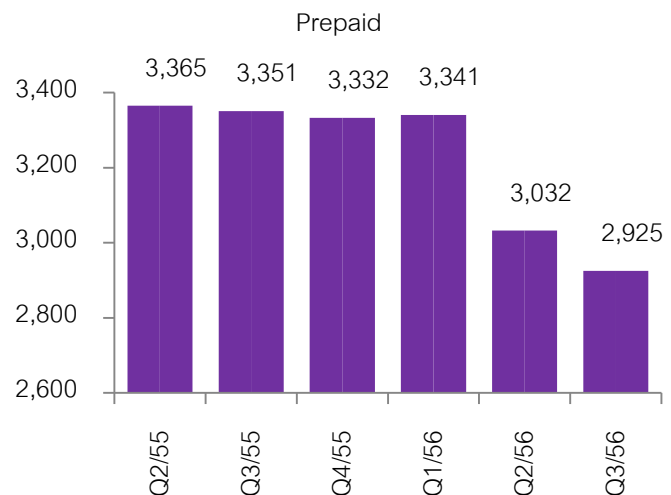
บริการ prepaid

เมื่อพิจารณาเฉพาะบริการ Prepaid AIS มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด ร้อยละ 37.7 ตามด้วย DTAC, True Move และ AWN ร้อยละ 31.4, 22.0 และ 4.8 ตามลำดับ ตามด้วย True Move H, CAT และ TOT มีส่วนแบ่งร้อยละ 2.3, 1.4 และ 0.4 ตามลำดับ (รูปที่ 9) ดังนั้น HHI มีค่า 2,925 (รูปที่ 10)

รูปที่ 9 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท Prepaid

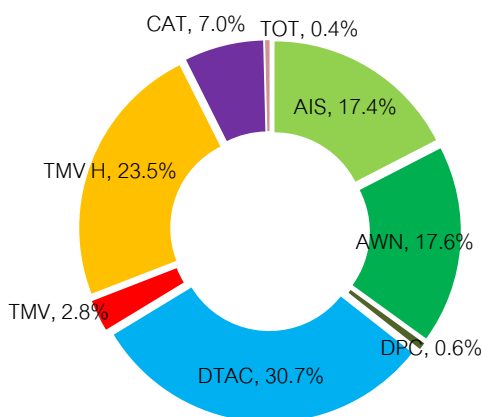
รูปที่ 9 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท

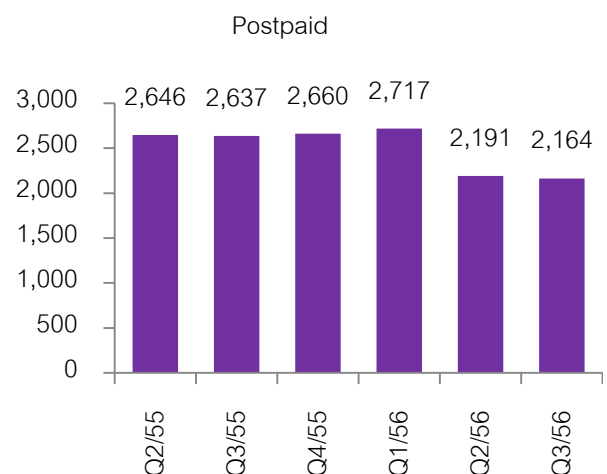
บริการ postpaid

สำหรับบริการประเภท Postpaid DTAC มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด ร้อยละ 30.7 รองลงมา AIS ร้อยละ 23.5 True Move H ร้อยละ 23.5 AWN ร้อยละ 17.6 CAT ร้อยละ 7.0 True Move ร้อยละ 2.8 DPC ร้อยละ 0.6 และ TOT ร้อยละ 0.4 (รูปที่ 11) ดังนั้น HHI มีค่า 2,164 (รูปที่ 12)

รูปที่ 11 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท Postpa

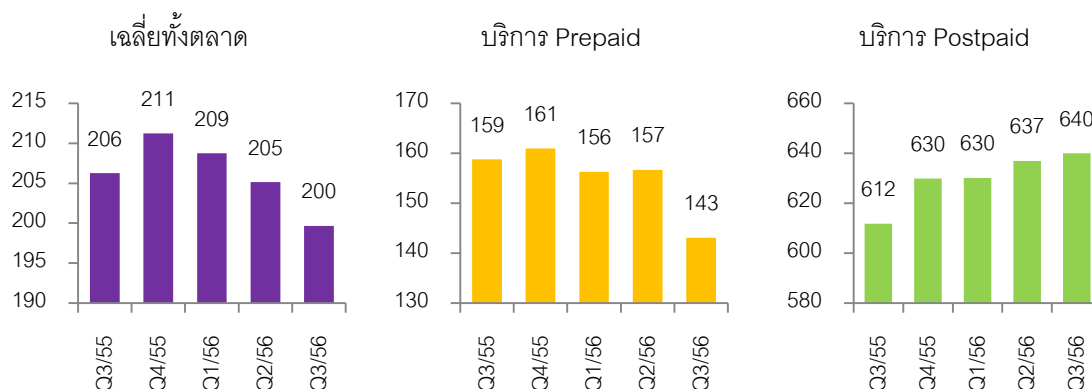
รูปที่ 12 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่ประเภท

รายรับเฉลี่ยต่อเดือนต่อเลขหมาย

รายรับเฉลี่ยต่อเดือนต่อเลขหมาย (Average Revenue Per User หรือ ARPU) ซึ่งไม่รวมรายได้จากค่าเชื่อมต่อโครงข่าย (interconnection charges) เมื่อพิจารณาข้อมูลของผู้ประกอบการ 5 ราย คือ AIS, AWN, DTAC, True Move และ True Move H โดยนำมาคำนวณด้วยวิธีการทางสถิติเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (weighted average) พบว่า ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 ARPU มีค่าอยู่ที่ 200 บาทต่อเดือนต่อเลขหมาย และหากแยกตามประเภท บริการ Prepaid มีค่า ARPU อยู่ที่ 143 บาทต่อเดือนต่อเลขหมาย และบริการ Postpaid มีค่า ARPU อยู่ที่ 640 บาทต่อเดือนต่อเลขหมาย (รูปที่ 13)

รูปที่ 13 รายรับเฉลี่ยต่อเดือนต่อเลขหมาย (บาท) ของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

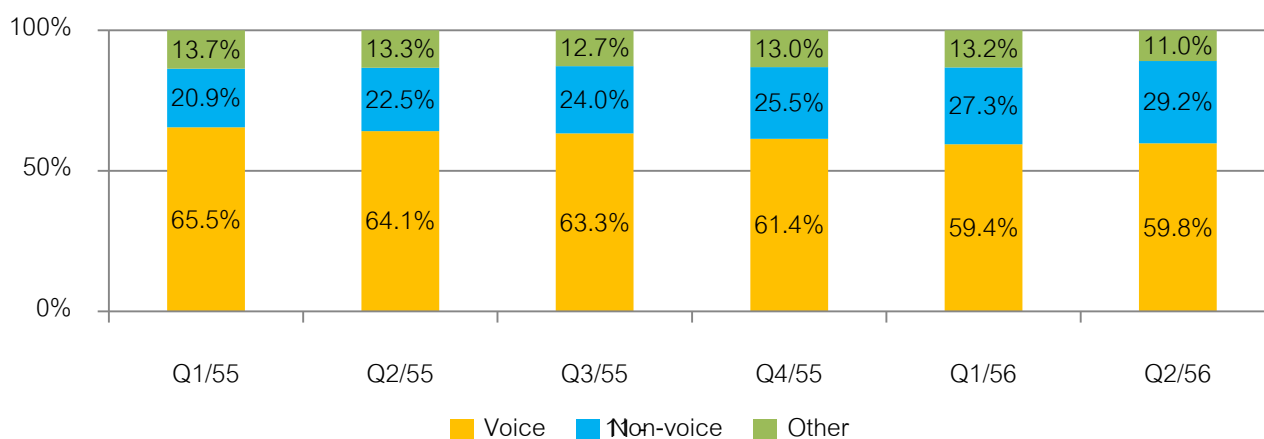

ที่มา: ข้อมูล ARPU จาก เว็บไซต์ของ AIS, DTAC และ True Corporation

สัดส่วนรายได้

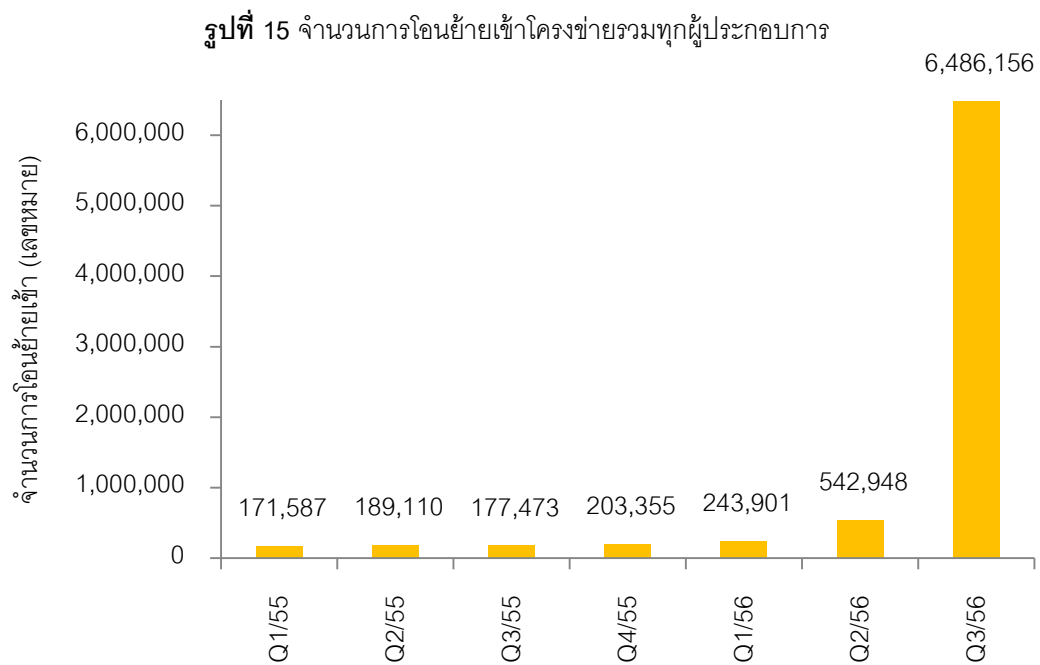
สัดส่วนรายได้ของ ผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ประกอบด้วยรายได้จากบริการ 3 ประเภท คือ บริการทางเสียง (Voice) บริการที่มีใช้เสียง (Non-voice) ซึ่งได้แก่ บริการ SMS MMS และอินเทอร์เน็ต และบริการอื่นๆ (Others) ซึ่ง ณ สิ้นไตรมาส 3 ปี 2556 ยังไม่มีข้อมูลครบถ้วน จึงขอรายงานข้อมูล ณ สิ้นไตรมาสที่ 2 ปี 2556 จากข้อมูลของ 3 บริษัท คือ AIS, DTAC และ True Mobile รายได้จากบริการทางเสียง เฉลี่ยของตลาด มีสัดส่วนร้อยละ 59.8 บริการที่มีใช้เสียงมีสัดส่วนร้อยละ 29.2 และบริการอื่นๆ มีสัดส่วนร้อยละ 11.0 (รูปที่ 14)

รูปที่ 14 สัดส่วนรายได้จากบริการเสียง บริการที่มีใช้เสียง และบริการอื่นๆ ของตลาดโทรศัพท์เคลื่อนที่

การใช้บริการคงสิทธิเลขหมาย (Mobile Number Portability)

ในไตรมาสที่ 3 ปี 2556 มีผู้ใช้บริการโอนย้ายเลขหมายไปยังโครงข่ายอื่น รวมทุกผู้ประกอบการ ทั้งหมดจำนวน 6,486,156 เลขหมาย (รูปที่ 15)

ที่มา: กลุ่มงานบริหารและจัดการเลขหมายโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.

ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

โครงสร้างตลาด

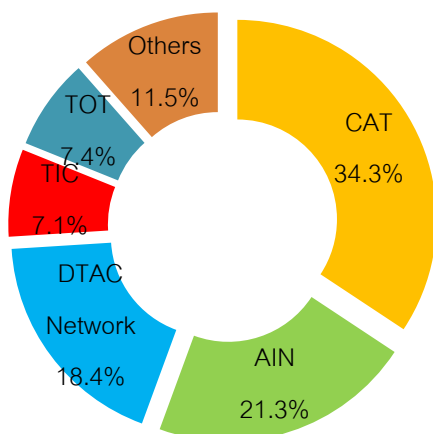
ตลาดค้าปลีกบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศ มีผู้ให้บริการหลัก 6 ราย คือ

1. บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT) ให้บริการผ่านเลขหมาย 001, 100, 009 และ 00900
2. บริษัท เอไอเอ็น โกลบอลคอม จำกัด (AIN) ให้บริการผ่านเลขหมาย 005 และ 00500
3. บริษัท ดีแทค เนทเวิร์ค จำกัด (DTAC Network) ให้บริการผ่านเลขหมาย 004
4. บริษัท ทู อินเตอร์เนชั่นแนล คอมมิวนิเคชั่น จำกัด (TIC) ให้บริการผ่านเลขหมาย 006 และ 00600
5. บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) ให้บริการผ่านเลขหมาย 007 และ 008
6. บริษัท ทริปเปิ้ลที โกลบอลเน็ต จำกัด ให้บริการผ่านเลขหมาย 002

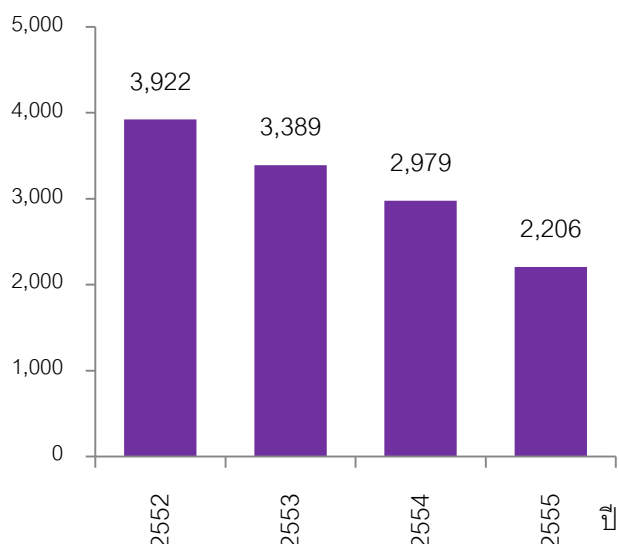
ส่วนแบ่งตลาดและระดับการแข่งขัน

เนื่องจากข้อมูลตลาดบริการโทรศัพท์ระหว่างประเทศมีการจัดเก็บเป็นรายปี ในรายงานฉบับนี้จึงขอนำเสนอ ข้อมูล ณ สิ้นปี 2555 ซึ่งจากการจัดเก็บข้อมูลของบริษัท Frost & Sullivan CAT มีส่วนแบ่งตลาดสูงสุด ร้อยละ 34.3 ตามด้วย AIN, DTAC Network, TOT และ TIC ร้อยละ 21.3, 18.4, 7.4 และ 7.1 ตามลำดับ ส่วนผู้ให้บริการรายอื่นๆ มีส่วนแบ่งตลาดรวมกันร้อยละ 11.5 (รูปที่ 16) และดัชนี HHI มีค่า 2,206 (รูปที่ 17)

รูปที่ 16 ส่วนแบ่งตลาดโทรศัพท์ระหว่างประเทศ
ณ สิ้นปี 2555

รูปที่ 17 ค่า HHI ตลาดโทรศัพท์ระหว่างประเทศ

ที่มา: ข้อมูลส่วนแบ่งตลาดปี 2552, 2553 และ 2554 จากบริษัท แอสเซท โปร แมเนจเม้นท์ จำกัด

ข้อมูลส่วนแบ่งตลาดปี 2555 จากบริษัท Frost & Sullivan Thailand

ตลาดค้าปลีกบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

โครงสร้างตลาด

ตลาดบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีผู้ให้บริการหลัก 3 ราย ได้แก่ บริษัท ทรู คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) (TRUE) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT) และบริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งให้บริการภายใต้แบรนด์ 3BB และมีผู้ให้บริการรายย่อยอื่นๆ

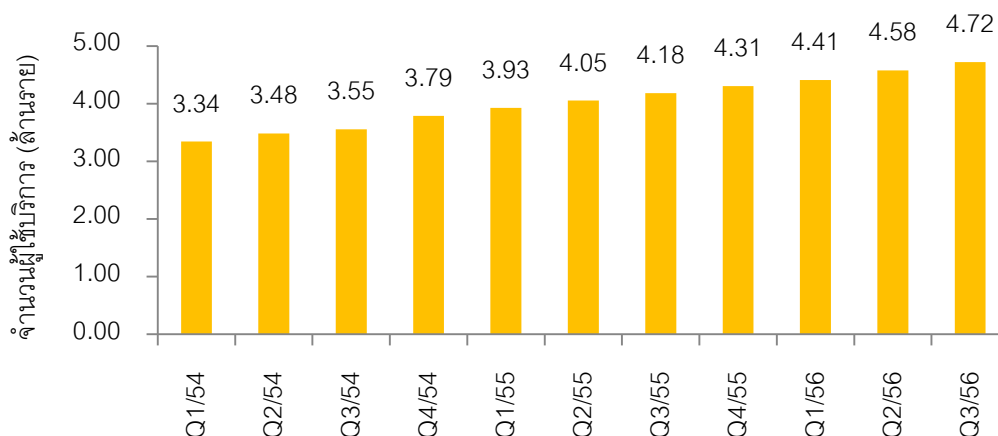
จำนวนผู้ใช้บริการ

ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 มีผู้ลงทะเบียนใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงทั้งสิ้น 4,722,396 ราย เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้าร้อยละ 3.1 และเพิ่มขึ้นจากไตรมาสเดียวกันของปีก่อนละ 12.9 (ตารางที่ 3 และรูปที่ 18)

ตารางที่ 3 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง เทียบกับไตรมาสก่อนหน้าและไตรมาสเดียวกันของปีก่อน

	Q3/2556	Q3/2555		Q2/2556	
		จำนวนผู้ใช้บริการ	Y-o-Y (%)	จำนวนผู้ใช้บริการ	Q-o-Q (%)
จำนวนผู้ใช้บริการ (ราย)	4,722,396	4,181,097	12.9	4,579,536	3.1

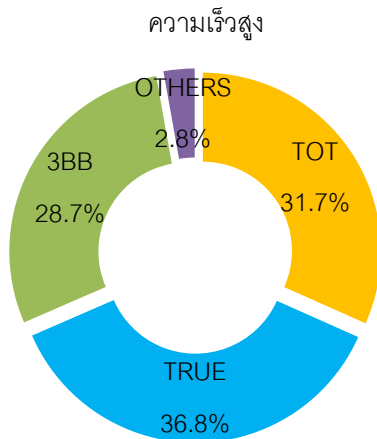
รูปที่ 18 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

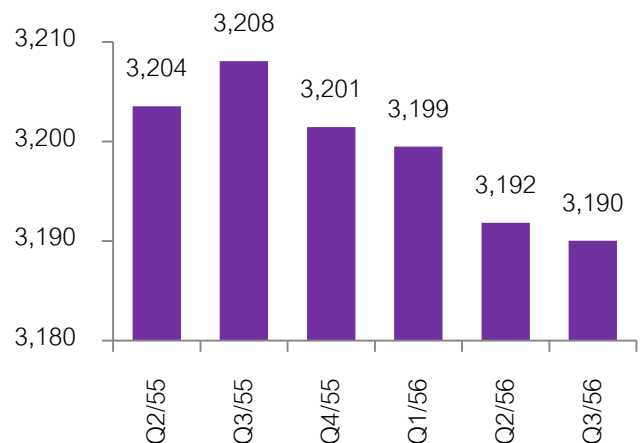
ส่วนแบ่งตลาดและระดับการแข่งขัน

TRUE มีส่วนแบ่งตลาดมากที่สุด ร้อยละ 36.8 รองลงมา TOT มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 31.7 3BB มีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 28.7 และผู้ให้บริการรายย่อยอื่นๆ มีส่วนแบ่งตลาดรวมร้อยละ 2.8 (รูปที่ 19) ดัชนี HHI มีค่า 3,190 (รูปที่ 20)

รูปที่ 19 ส่วนแบ่งตลาดอินเทอร์เน็ต

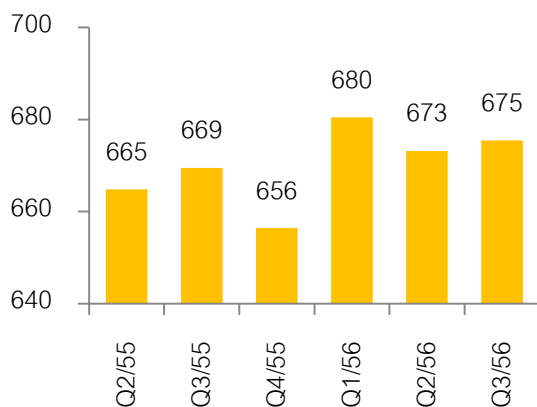
รูปที่ 20 ค่า HHI ตลาดอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

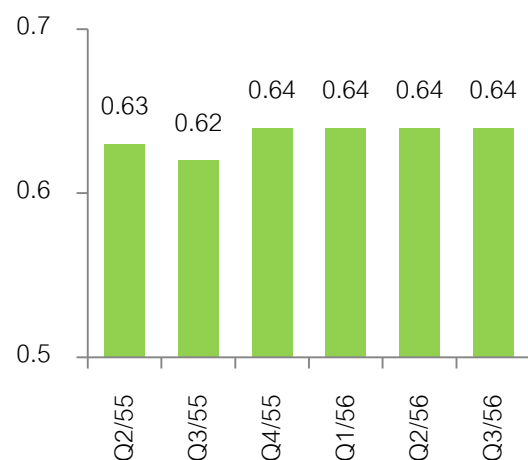
รายรับเฉลี่ยต่อผู้ลงทะเบียนใช้บริการต่อเดือน และราคาต่อกิโลบิตต่อวินาที

รายรับเฉลี่ยต่อ ผู้ลงทะเบียนใช้บริการ ของตลาด เมื่อคำนวณโดย ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักจากข้อมูลของ TT&T TRUE และ TOT อยู่ที่ 675 บาทต่อเดือน (รูปที่ 21) ส่วนราคาต่อกิโลบิตต่อวินาที (price per kbps) อยู่ที่ 0.64 บาท (รูปที่ 22) (ที่มา: กลุ่มงานค่าธรรมเนียมและอัตราค่าบริการในกิจการโทรคมนาคม สำนักงาน กสทช.)

รูปที่ 21 รายรับเฉลี่ยต่อเดือนต่อผู้ลงทะเบียนใช้บริการ (บาท)

รูปที่ 22 ราคาต่อกิโลบิตต่อวินาที (บาท)

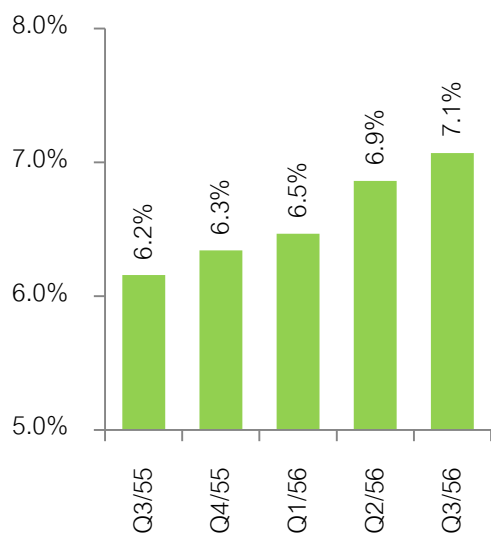

การเข้าถึงอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง

อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีผู้ใช้คิดเป็นร้อยละ 7.1 ของจำนวนประชากรทั้งประเทศ (penetration rate) เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า 0.2 จุด (รูปที่ 23) และมีผู้ใช้คิดเป็นร้อยละ 23.6 ของจำนวนครัวเรือนทั้งประเทศ เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า 0.7 จุด (รูปที่ 24) นอกจากนี้ผู้ลงทะเบียนใช้โทรศัพท์ประจำที่ร้อยละ 79.9 เชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็วสูงผ่านโครงข่ายโทรศัพท์ประจำที่ เพิ่มขึ้นจากไตรมาสก่อนหน้า 3.1 จุด (รูปที่ 25)

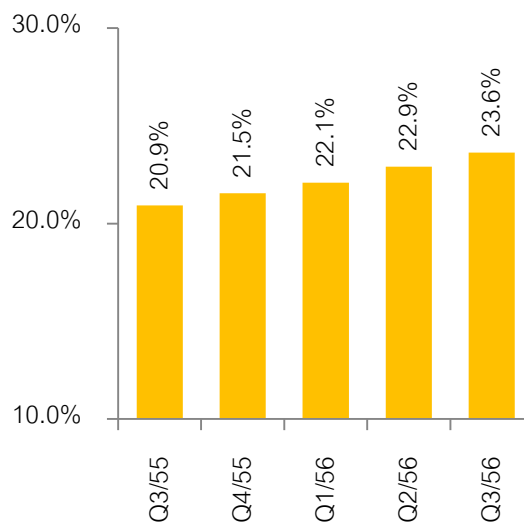
รูปที่ 23 อัตราส่วนผู้ใช้อินเทอร์เน็ต

ความเร็วสูง
คิดเป็นร้อยละของประชากร

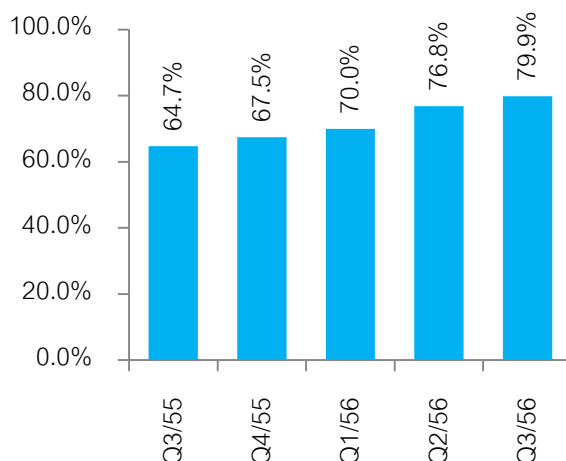
รูปที่ 24 อัตราส่วนครัวเรือนที่ใช้

อินเทอร์เน็ตความเร็วสูง คิดเป็นร้อยละของ
ครัวเรือนทั้งประเทศ

รูปที่ 25 อัตราการเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตความเร็ว

สูงผ่านโทรศัพท์ประจำที่
คิดเป็นร้อยละของจำนวนผู้ลงทะเบียนใช้
โทรศัพท์ประจำที่

ตลาดค้าส่งบริการโทรคมนาคม

ด้วยปัจจุบันสำนักงาน กสทช. ยังคงมีข้อจำกัดทางด้านข้อมูลเกี่ยวกับตลาดค้าส่งบริการโทรคมนาคม การจัดทำข้อวิเคราะห์ในรายงานฉบับนี้จึงไม่สามารถแยกเป็นรายตลาดได้ตามประกาศฯ จึงขอ นำเสนอเฉพาะบริการที่มีข้อมูล คือ การใช้โครงข่าย (Access) การเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection) และบริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์

การใช้โครงข่ายโทรคมนาคม (Access)

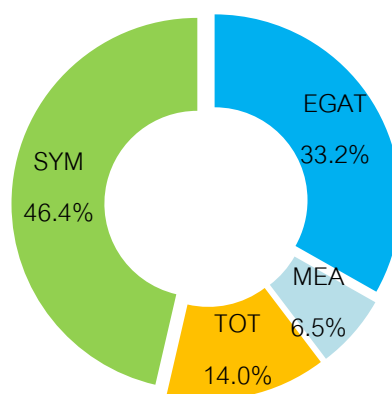
การใช้โครงข่ายโทรคมนาคม (Access) นั้น ตามประกาศ กทช. ว่าด้วยการใช้และเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม พ.ศ. 2549 หมายถึง การเข้าถึงโครงข่ายโทรคมนาคม โดยผู้ประกอบการโทรคมนาคมภายใต้ความตกลงทางเทคนิคและทางพาณิชย์ เพื่อให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม หรือให้บริการโทรคมนาคมผ่านโครงข่ายโทรคมนาคมได้ และให้หมายความรวมถึงการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมสำหรับรับ-ส่งสัญญาณโทรคมนาคมแบบไร้สาย เพื่อให้ผู้ให้บริการโทรคมนาคมรายอื่น (Roaming) ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนดด้วย

หากกล่าวโดยสรุป การใช้โครงข่าย คือ กิจกรรมที่ผู้ประกอบการรายหนึ่งเข้าไปเช่าใช้โครงข่ายของผู้ประกอบการที่มีโครงข่ายอีกรายหนึ่ง เพื่อให้บริการแก่ผู้ใช้บริการของตนเอง

ส่วนแบ่งตลาด

ปัจจุบัน มีผู้ให้บริการให้ใช้โครงข่ายโทรคมนาคมโดยเฉพาะวงจรเช่า (Leased Line) จำนวน 4 รายที่จัดส่งข้อมูลผลตอบแทนการให้ใช้โครงข่ายให้กับ สำนักงาน กสทช. โดยปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลสำหรับไตรมาสที่ 3 ปี 2556 จึงขอเสนอข้อมูลสำหรับไตรมาสที่ 2 ปี 2556 ดังนี้ บริษัท ซิมโพนี คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (SYM) ได้รับผลตอบแทนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 46.4 รองลงมา คือ การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (EGAT) มีสัดส่วนร้อยละ 33.2 บริษัท โอที จำกัด (มหาชน) (TOT) มีสัดส่วนร้อยละ 14.0 และการไฟฟ้านครหลวง (MEA) มีสัดส่วนร้อยละ 6.5 (รูปที่ 26)

รูปที่ 26 ส่วนแบ่งตลาดค่าตอบแทนการใช้โครงข่าย (Access)

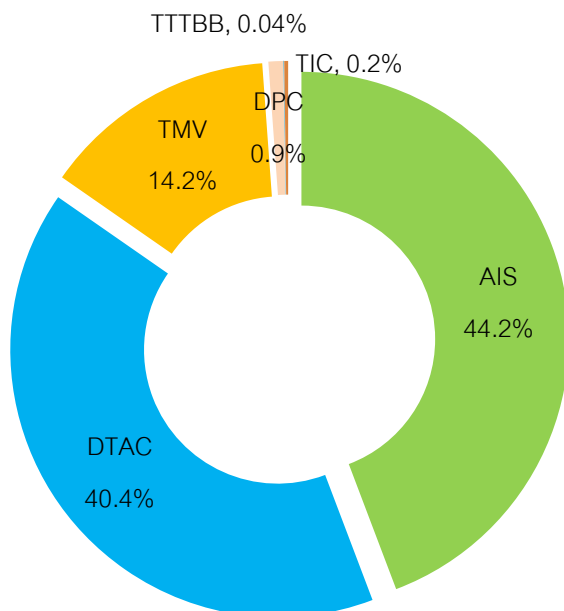

การเชื่อมต่อโครงข่าย (Interconnection)

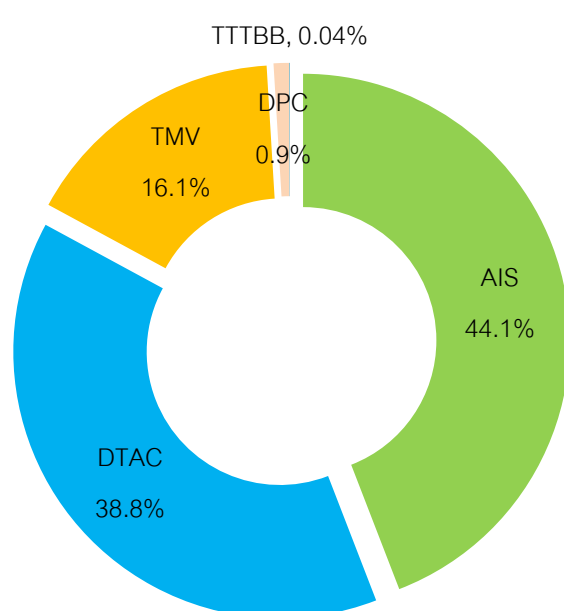
เมื่อจำแนกตามสัดส่วนรายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่ายของผู้ให้บริการที่ทำการส่งข้อมูลให้ สำนักงาน กสทช. ใน ไตรมาสที่ 2 ปี 2556 (ยังไม่มีข้อมูลสำหรับไตรมาสที่ 3 ปี 2556) พบว่า บริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) (AIS) มีส่วนแบ่งสูงสุดที่ร้อยละ 44.2 ตามด้วยบริษัท โทเทิล แอ็คเซส คอมมูนิเคชั่น จำกัด (มหาชน) (DTAC) ร้อยละ 40.4 บริษัท ทรูมูฟ จำกัด (TMV) ร้อยละ 14.2 บริษัท ดิจิตอลโฟน จำกัด (DPC) ร้อยละ 0.9 บริษัท ทรู อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล คอมมูนิเคชั่น จำกัด (TIC) ร้อยละ 0.2 และบริษัท ทริปเปิ้ลที โกลบอลเน็ต จำกัด (TTTBB) ร้อยละ 0.04 (รูปที่ 27)

ส่วนสัดส่วนรายจ่ายการเชื่อมต่อโครงข่าย AIS มีส่วนแบ่งสูงสุด ร้อยละ 44.1 DTAC ร้อยละ 38.8 TMV ร้อยละ 16.1 DPC ร้อยละ 0.9 และ TTTBB ร้อยละ 0.04 (รูปที่ 28)

รูปที่ 27 สัดส่วนรายได้จากการเชื่อมต่อโครงข่าย

รูปที่ 28 สัดส่วนรายจ่ายจากการเชื่อมต่อโครงข่าย

บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์

บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ หมายถึง เกตเวย์ที่เป็นศูนย์แลกเปลี่ยนข้อมูลอินเทอร์เน็ต ซึ่งแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ 1) อินเทอร์เน็ตเกตเวย์ภายในประเทศ (National Internet Exchange: NIX) และ 2) อินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ (International Internet Gateway: IIG) ซึ่งโดยทั่วไปแล้วผู้ให้บริการการเชื่อมต่อทั้ง 2 ประเภทจะเป็นรายเดียวกัน

ในปี 2556 สำนักงาน กสทช. ได้ว่าจ้างสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (สวทช.) โดย ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ (NECTEC) เป็นผู้ดำเนินโครงการ สำรวจข้อมูลอินเทอร์เน็ตและมูลค่าตลาดสื่อสารของประเทศไทย โดยส่วนหนึ่งของโครงการจะทำการเก็บข้อมูลอินเทอร์เน็ตแบนด์วิดท์ของประเทศไทย เป็นรายเดือนเป็นระยะเวลา 1 ปี ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงธันวาคม 2556 ซึ่งรายงานฉบับนี้จะนำเสนอข้อมูล จากการศึกษา ดังกล่าว ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 ดังต่อไปนี้

โครงสร้างตลาด NIX และ IIG

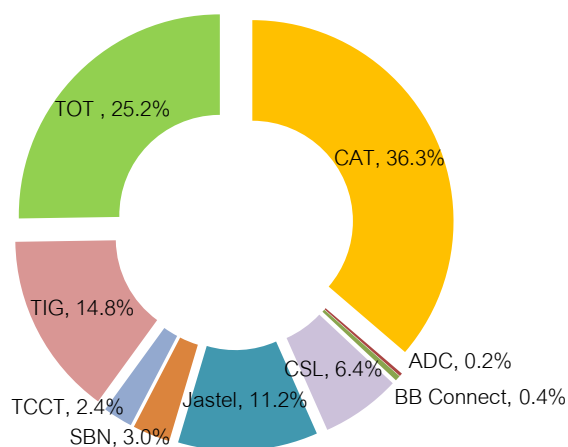
ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ ที่ทำการจัดส่งข้อมูลมาให้ทีมวิจัยอย่างต่อเนื่อง มี 9 ราย ซึ่งทั้ง 9 รายให้บริการเกตเวย์ทั้ง 2 ประเภท คือ NIX และ IIG ดังรายชื่อต่อไปนี้

1. บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) (CAT)
2. Advanced Datanetwork Communications Co., Ltd. (ADC)
3. บริษัท บีบี คอนเน็ค จำกัด (BB Connect)
4. บริษัท ซีเอส ล็อกซอินโฟ จำกัด (มหาชน) (CSL)
5. บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด (Jastel)
6. บริษัท ซุปเปอร์ บรอดแบนด์ เน็ตเวิร์ค จำกัด (SBN)
7. T.C.C. Technology Co., Ltd. (TCCT)
8. TRUE International Gateway Co., Ltd. (TIG)
9. บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (TOT)

ส่วนแบ่งตลาดอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ภายในประเทศ (NIX)

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาด NIX โดยใช้ค่าแบนด์วิดท์การเชื่อมต่อภายในประเทศ ซึ่งมีหน่วยเป็น กิกาบิตต่อวินาที (Gbps) และคำนวณจาก การรวม ค่าความเร็ว 2 ส่วนคือ 1) ค่าความเร็วในการเชื่อมต่อระหว่างผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตภายในประเทศ (ISP) และ Thailand Internet Exchange (IX) และ 2) ค่าความเร็วในการเชื่อมต่อระหว่าง Thailand Internet Exchange (IX) และ Thailand Internet Exchange (IX) พบว่า ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 CAT มีส่วนแบ่งมากที่สุด ร้อยละ 36.3 รองลงมา TOT ร้อยละ 25.2 TIG ร้อยละ 14.8 Jastel ร้อยละ 11.2 CSL ร้อยละ 6.4 SBN ร้อยละ 3.0 TCCT ร้อยละ 2.4 BB Connect ร้อยละ 0.4 และ ADC ร้อยละ 0.2 (รูปที่ 29)

รูปที่ 29 สัดส่วนแบนด์วิดท์การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตภายในประเทศ (NIX)

ส่วนแบ่งตลาดอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ (IIG)

เมื่อพิจารณาส่วนแบ่งตลาด IIG โดยใช้ค่าแบนด์วิดท์การเชื่อมต่อ ระหว่างประเทศ ซึ่งมีหน่วยเป็นกิกาบิตต่อวินาที (Gbps) และคำนวณจากการรวมค่าความเร็ว 2 ส่วนคือ 1) ค่าความเร็วในการเชื่อมต่อระหว่าง International Internet Gateway (IIG) และ International Internet Provider และ 2) ค่าความเร็วในการเชื่อมต่อระหว่าง ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตภายในประเทศ (ISP) และ International Internet Provider พบว่า ณ สิ้นไตรมาสที่ 3 ปี 2556 TOT มีส่วนแบ่งมากที่สุด ร้อยละ 31.3 รองลงมา CAT ร้อยละ 24.6 TIG ร้อยละ 18.1 Jastel ร้อยละ 12.3 SBN ร้อยละ 7.7 CSL ร้อยละ 4.7 BB Connect ร้อยละ 0.9 TCCT ร้อยละ 0.3 และ ADC ร้อยละ 0.0004 (รูปที่ 30)

รูปที่ 30 สัดส่วนแบนด์วิดท์การเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (IIG)

